

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ З КУРСУ «СОЦІОЛОГІЯ ОСВІТИ»

Тема 1. Історія виникнення, сучасний стан, перспективи розвитку соціології освіти.

1. Окресліть проблемне поле соціології освіти.
2. Хто з соціологів зробив суттєвий внесок у розвиток соціології освіти?
3. Як Еміль Дюркгейм аналізує освіту в контексті концепцій солідарності?
4. Як М. Вебер розглядав освіту в універсальній раціоналізації суспільств?
5. К. Мангейм про проблеми «духовної освіти».
6. Дайте характеристику таких методологічних підходів до дослідження освіти як функціоналізм, теорія конфлікту, структуралізм, критична соціологія.

Форма контролю: реферування текстів Е. Дюркгейма, М.Вебера, К.Мангейма. Дискусія та доповіді.

Тема 2. Об'єкт, предмет соціології освіти, основні підходи до їх визначення.

1. Дайте характеристику формальної та неформальної освіти.
2. Дайте характеристику освіти як складному соціальному феномену.
3. Схарактеризуйте ознаки соціального інституту
4. Покажіть взаємозв'язок інституту освіти з іншими соціальними інститутами суспільства. Дайте характеристику.
5. Дайте характеристику «навчання» як виду соціокультурної діяльності.
6. Схарактеризуйте основні ознаки дискусії у зв'язку з виділенням предмета соціології освіти.

Форма контролю: дискусія та доповіді.

Тема 4. Розвиток вітчизняної соціології освіти та європейської соціології освіти.

1. Як Ви розумієте кризу освіти?
2. Ф. Кумбс про освіту як єдину систему.
3. Теоретичні та емпіричні результати дослідження В. М. Шубкіна «Проект 17-17».
4. Особливості досліджень освіти уральськими соціологами.

5. Характеристика обліку студентів вищих навчальних закладів В.Т. Лісовського.
6. Характеристика лонгітюдних досліджень, проведених соціологами Прибалтики під керівництвом Тітми М.Х.
7. Проаналізуйте теоретичні підходи до аналізу освіти середини ХХ ст.
8. Проаналізуйте етапи розвитку, напрям досліджень українських соціологів.

Форма контролю: дискусія та доповіді.

Тема 5. Суспільство, культура, освіта. Взаємозв'язок особливостей культури та освіти в історичному контексті.

1. Особливості системи освіти під впливом розвитку цивілізації.
2. Розвиток системи освіти в античному світі.
3. Місце та роль університетів.
4. Розвиток університетської автономії та її функції.
5. Розвиток університетської освіти в Україні.
6. Університет і місто.

Форма контролю: дискусія та доповіді.

Тема 6. Освіта в Україні XIV-XVII ст..

1. Характеристика братських шкіл в Україні.
2. Роль Острозької школи в розвитку освіти в Україні.
3. Києво-Могилянська академія в розвитку науки та просвітництва в Україні.
4. Роль Харківського університету в розбудові освіти в Україні.

Форма контролю: дискусія та доповіді.

Тема 9. Безперервна освіта як нова освітянська парадигма.

1. Визначте сутність безперервної освіти та її динаміку в умовах соціальних трансформацій.
2. В чому полягає зміна стратегічних цілей і задач сучасної освіти?
3. Яке місце займає в процесах реформи національної системи освіти в Україні безперервна освіта?
4. Місце і роль самоосвіти в безперервній освіті.
5. Як Ви розумієте такий принцип безперервної освіти як принцип соціальної участі?

Форма контролю: дискусія та доповіді.

Тема 10. Соціологічне тлумачення соціального інституту. Феномен освіти як соціального інституту.

1. Ознаки соціального інституту освіти.
2. Взаємозв'язок інституту освіти з іншими соціальними інститутами.
3. Трансформація функцій освіти як соціального інституту.

Форма контролю: дискусія та доповіді.

Тема 14. Реформування освіти як головна тенденція його розвитку в ХХІ ст.

1. Виділіть систему об'єктивних причин світового та регіонального рівня, що сприяли початку реформування освіти.
2. Які цілі та задачі реформування сучасної освіти?
3. Які пріоритети реформування освіти в Україні?

Форма контролю: дискусія та доповіді.